

Rijksmuseum Muiderslot feestelijk heropend door Koningin Beatrix

Revitalisering afgerond

Op 27 juni 2006 heeft Koningin Beatrix het Muiderslot feestelijk heropend. Met de renovatie van het Slot was ongeveer twee jaar gemoeid. Tot voor kort was slechts 30% voor publiek toegankelijk, nu 80%. Aan de bestaande gidsroute door Het Hoge Huys van het Slot, door de stijlkamers uit de Gouden Eeuw, werden twee vrije publieksroutes toegevoegd. De nieuwe Torenroute en Ridderroute brengen nu het middeleeuwse gedeelte van het Slot tot leven. In nauwe samenwerking met het Muiderslot en vele toeleveranciers mocht SMLXL het conceptplan van de inrichting ontwikkelen en uitvoeren. Bovendien is SMLXL nauw betrokken geweest bij de vernieuwing van de marketing en communicatie van het Slot.

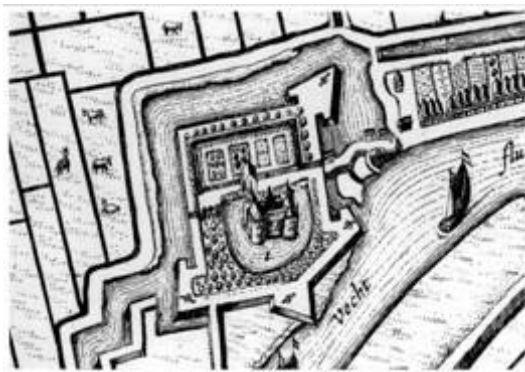

Het authentieke middeleeuwse deel van het Slot was niet ontsloten. Onder de bezielende leiding van de huidige directeur, Ties Hilgers - Michiels van Kessenich, is het Slot nu voor 80% toegankelijk gemaakt. Een grootse operatie in het kader 'Muiderslot, een traditie van veranderen'. Bouwkundig werd de renovatie door de Rijksgebouwendienst uitgevoerd en voor de inrichting van nieuwe publieksroutes maakte SMLXL het conceptplan en voerde het procesmanagement uit.

Achtergrond

In 1825 werd het Slot van de sloop gered en in 1878 werd het als museum in gebruik genomen. De architecten Cuypers en Berden renoveerden het Slot om het voor bezoekers toegankelijk te maken. In de vijftigerjaren van de vorige eeuw vond onder aanvoerschap van Ton Koot een tweede renovatie plaats. En nu, in 2006, staat het Slot al bijna 750 jaar als een rots in de branding aan de monding van de Vecht en de vroegere Zuiderzee, nu IJsselmeer, en ontvangt het ongeveer 130.000 bezoekers per jaar.

Missie en Positionering

Voor de officiële start van de ontwikkeling van het conceptplan heeft SMLXL eerst met de directie van het Muiderslot de missie en positionering aangescherpt. In het Muiderslot maken bezoekers kennis met de verschillende aspecten van onze historie, met het accent op de Middeleeuwen en Gouden Eeuw. Door een diversiteit aan museale presentaties en culturele activiteiten staat de ontmoeting met gebruiken en gewoonten uit die perioden centraal. Het Slot is een echt kasteelmuseum en begeeft zich hiermee in het veld van de educatief gerichte vrijetijdssector.

Binnen de museumsector neemt het Slot een bijzondere plaats in. Het Slot is onderscheidend vanwege de nog gave middeleeuwse structuur van een verdedigingsburcht. Het Muiderslot staat bekend als een 'modelkasteel' en wil dit ook uitdragen. Niet voor niets staat het in talloze schoolboeken afgebeeld.

Het conceptplan is de basis van de revitalisering

Begin 2005 startte SMLXL de ontwikkeling van het conceptplan. Bij het wordingsproces waren vanuit het Muiderslot Yvonne Molenaar (hoofd Collectie en Presentatie), Ida Schuurman (Educatie) en Monique Alberti (museale activiteiten) direct betrokken. Voor historische bouwkundige adviezen sloot Jan Kamphuis, adviseur van de Rijksgebouwendienst, zich regelmatig aan bij het opererende conceptteam dat onder leiding stond van Daan Fröger (SMLXL).

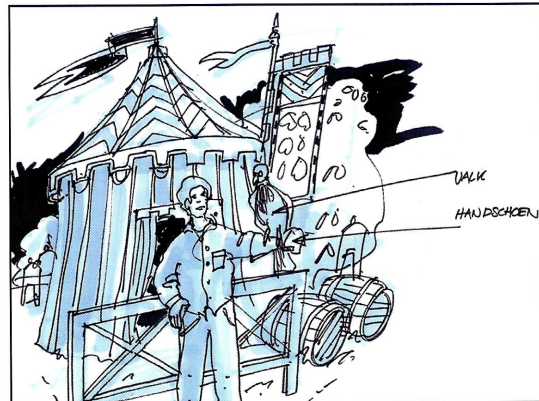
Vanuit de - op dat moment - huidige situatie werd een nieuwe situatie geschetst. Bezoekersstromen werden onder de loep genomen en nieuwe kasteelproducten werden ontwikkeld. Verhaallijnen werden stap voor stap op papier gezet en gevisualiseerd. Ook werden nieuwe museale producten voor de directe omgeving van het Slot gecreëerd.

Een nieuw onderkomen voor de valkerij, kijkvensters, poëziebanken, bewegwijzering en aanpassingen voor museale mogelijkheden in de van de Nieuwe Hollandse Waterlinie aanwezige kazematten. Bovendien werd de marketingcommunicatie van het Muiderslot geanalyseerd en werden ideeën voor projectparticipatie via 'product matches' opgesteld.

Na intensieve brainstormsessies en zorgvuldige analyses was het conceptplan in april 2005 gereed. Ondertussen was het bouwprojectteam van de Rijksgebouwendienst onder leiding van portefeuillehouder Marcel Maassen en projectleider Henk Hegeman gestart met de ontsluiting van kasteelgedeelten en aanpassingen van voorzieningen. De architecten Marc van Roosmalen en Frank van der Vecht waren verantwoordelijk voor de eerste ontwerpen en op 2 mei 2005 werd de eerste paal van het nieuwe kassagebouw geslagen.

nieuw kassagebouw

Uitgangspunt van de revitalisering is een breed publiek kennis te laten maken met het Slot. Het Slot wil hiervoor aansluiten op de wensen en behoeftes van de museale markt. Daarom wordt het Slot geprofileerd als een podium waar een belangrijk deel van onze vaderlandse geschiedenis verhalend en verbeeldend voor het voetlicht wordt gebracht. Voor de versterking van deze missie is de revitalisering gestart met nieuwe museale producten en een hoogwaardiger niveau van publieke voorzieningen.

Bij de positionering is uitgegaan van het gegeven dat het Slot vol verhalen en historische sensaties zit. Via voorwerpen, ruimtes en imposante vergezichten worden de historische sensaties opgewekt en gefaciliteerd. In het Muiderslot is het decor helemaal echt en er valt veel te speuren en te ontdekken. Met een enorme kwaliteitssprong wil het Slot de continuïteit van bezoekersstromen waarborgen. De gewenste bezoekersuitbreiding zal vooral in het buitenseizoen moeten plaatsvinden.

Uitvoeringsproces

Het conceptplan werd ontwerptechnisch in twee fases uitgewerkt. In de zomer van 2005 werd het schetsontwerp gemaakt, vervolgens per route het Voorlopig Ontwerp (VO) en Definitief Ontwerp (DO). De tijdsdruk was groot. Op 1 april 2006 werd de Torenroute grotendeels opgeleverd en op 27 juni was ook de Ridderroute grotendeels operationeel. De nazorg nam ruim twee maanden in beslag. Een aantal exhibits zitten technisch erg ingewikkeld in elkaar en moesten regelmatig op het gebruik worden bijgesteld. Ook zijn enkele exhibits, zonder dat de bezoekers het merken, nog niet geproduceerd. Dit vanwege daarvoor nog ontbrekende financiën.

De ontwerpen voor deze exhibits zijn gereed. Zodra de financiën aanwezig zijn worden ze in productie genomen. Dit geldt eveneens voor nieuwe exhibits in het buitengebied die volgens planning in 2007 en 2008 gereed moeten zijn. Met de totale bouwkundige operatie is een bedrag van ongeveer 2,5 miljoen euro gemoeid en met het ontwerp en de uitvoering van de exhibits ongeveer 0,9 miljoen euro. Uitgangspunt bij het ontwerp was dat het Slot zelf het meesterstuk is en dat we voor het publiek in de zin van 'betekenis en context' toegevoegde waarde willen geven.

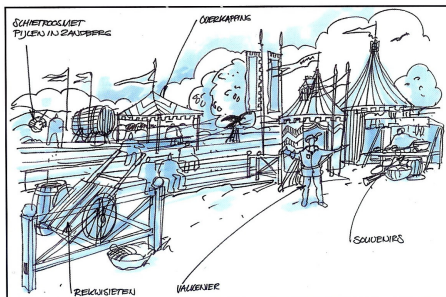

Uitvoeringsteam

Voor de uitvoering van tentoonstellingsonderdelen zijn we met drie mogelijke ontwerppartijen in contact getreden. We zijn uiteindelijk in zee gegaan met de combinatie Platvorm / IJsfontein, te meer omdat we in de combinatie hun educatieve inbreng als aantrekkelijk aanvaardden. Het ontwerp-team bestond in de kern uit Taco de Bie, Paul van Houten, Astrid Prummel en Roel Bolhuis. De grafische vormgeving, ook van het educatieve kinderdocument, was in handen van Christa Jesse. Voor de buitenexhibits, met name voor het onderkomen van de Valkerij dat in 2007 gereed moet zijn, zijn we een samenwerking aangegaan met de ontwerper André Postma die ook de artist impressions verzorgde voor het conceptplan.

Voor de belichting van de nieuwe routes kreeg Bossinade Lightworks de opdracht, vooral omdat Bossinade in zijn atelier zelf creatieve lichtoplossingen bedenkt en produceert. Van de Rijksgebouwendienst kreeg Bossinade bovendien de opdracht de torentrappen uit te lichten. Visual Hardware Services (VHS) verzorgde de audiovisuele technieken en Bruns tentoonstellingsbouw kreeg de opdracht de exhibits uit te voeren. Naast voornoemde partijen waren nog vele andere toeleveranciers bij het project betrokken. Een bijzondere wapenvitrine werd door Ham & Bedner geproduceerd en de Dataton techniek en programmering van de audiogidsen werd door Media Werk uit Drachten geleverd.

Activiteiten van SMLXL voor het project

- creatie conceptplan (inhoud en productie)
- projectmanagement competitie ontwerpers en productie schetsontwerp
- procesmanagement uitvoering nieuwe routes
- advisering marketing en communicatie
- advisering en begeleiding fondsenwerving product matches
- productie tussentijds restauratie en inrichtingbericht
- De Tussenstand (interne nieuwsbrief voor alle projectbetrokkenen)
- creatie en productie enkele beperkte tentoonstellingsonderdelen
- productie audiogidsen (basisscript en studioregie)

Contactgegevens

SMLXL

Daan Fröger

T 06 - 53 266 029

E daan@smlxl.nl

Postbus 50103

1305 AC Almere

www.smlxl.nl

